

หมวด	ด้านบริการเป็นเลิศ (Service Excellence)															
แผนงาน	การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan)															
โครงการ	โครงการพัฒนาระบบบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก															
ระดับการแสดงผล	จังหวัด															
ชื่อตัวชี้วัด	มูลค่าการใช้จ่ายสมุนไพรในสิทธิ UC															
คำนิยาม	มูลค่าการใช้จ่ายสมุนไพร หมายถึง จำนวนเงินรวม (บาท) จากการสั่งจ่ายยาสมุนไพรเดี่ยวหรือยาสมุนไพรตำรับ ที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ (โดยตรวจสอบจากรหัสที่มาของยาที่เป็นเลข 1 (หลักที่ 25)) ยาสมุนไพรเดี่ยว หรือยาสมุนไพรตำรับ หมายถึง รายการยาที่มีรหัสยามาตรฐาน 24 หลัก ขึ้นต้นด้วยเลข 41 หรือ 42 ตามลำดับ หลักที่ 25 หมายถึง ที่มาของตำรับยาแผนไทย (1 หลัก) ได้แก่ - ยาแผนไทยที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ - ยาแผนไทยที่เป็นยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข 27 ขนาน (เฉพาะส่วนที่ไม่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ) - ยาแผนไทยที่ผลิตตามตำรับในคัมภีร์-ตำราการแพทย์แผนไทย ที่กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรับรอง และผ่านการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาบัญชียาแผนไทย - ยาแผนไทยที่ผลิตตามตำรับของโรงพยาบาลหรือหน่วยบริการสาธารณสุขของรัฐ และผ่านการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาบัญชียาแผนไทยฯ - ยาแผนไทยที่ผลิตตามตำรับของหน่วยงานภาคเอกชน และผ่านการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาบัญชียาแผนไทยฯ - ยาแผนไทยที่ปรุงสำหรับผู้ป่วยเฉพาะราย โดยผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย (ประเภทเวชกรรมไทย) หรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ตัวอย่างเช่น <table><tr><th>รหัสยาแผนไทย 24 หลัก</th><th>รหัสที่มาของยา</th><th>TTMTID</th></tr><tr><td>410000000010000034110662</td><td>1-</td><td>9000002</td></tr><tr><td>410000000060000094510662</td><td>1-</td><td>9000018</td></tr><tr><td>410000000100000020110662</td><td>1-</td><td>9000025</td></tr><tr><td>410000000100000020310662</td><td>1-</td><td>9000039</td></tr></table> สิทธิ UC หมายถึง ประเภทสิทธิการรักษาพยาบาลตามระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	รหัสยาแผนไทย 24 หลัก	รหัสที่มาของยา	TTMTID	410000000010000034110662	1-	9000002	410000000060000094510662	1-	9000018	410000000100000020110662	1-	9000025	410000000100000020310662	1-	9000039
รหัสยาแผนไทย 24 หลัก	รหัสที่มาของยา	TTMTID														
410000000010000034110662	1-	9000002														
410000000060000094510662	1-	9000018														
410000000100000020110662	1-	9000025														
410000000100000020310662	1-	9000039														

เกณฑ์เป้าหมาย : ปีงบประมาณ 2569 มูลค่ายาสมุนไพรที่มีการจ่ายในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (UC) ระดับจังหวัด 48 ล้านบาท (เป้าหมายระดับประเทศ 2000 ล้านบาท/ เป้าหมายระดับเขต 165 ล้านบาท)

ค่าเป้าหมายระดับอำเภอ (คปสอ.) จังหวัดอุดรธานี

ลำดับ	อำเภอ / คปสอ.	ประชากร UC (คน)	เป้าหมายมูลค่ายาสมุนไพร (บาท)
1	เมืองอุดรธานี	261,889	8,747,092.60
2	กุดจับ	50,195	1,676,513.00
3	หนองวัวซอ	47,895	1,599,693.00
4	กุมภวาปี	84,825	2,833,155.00

ลำดับ	อำเภอ / คปสอ.	ประชากร UC (คน)	เป้าหมายมูลค่ายาสมุนไพร (บาท)				
5	โนนสะอาด	35,442	1,183,762.80				
6	หนองหาน	89,429	2,986,928.60				
7	ทุ่งฝน	24,295	811,453.00				
8	ไชยวาน	28,886	964,792.40				
9	ศรีธาตุ	34,874	1,164,791.60				
10	วังสามหมอ	41,859	1,398,090.60				
11	บ้านฝ้อ	84,461	2,820,997.40				
12	น้ำโสม	46,608	1,556,707.20				
13	เพ็ญ	86,349	2,884,056.60				
14	สร้างคอม	22,192	741,212.80				
15	หนองแสง	20,534	685,835.60				
16	นาูง	23,290	777,886.00				
17	พิบูลย์รักษ์	19,311	644,987.40				
18	บ้านดุง	96,094	3,209,539.60				
19	กุ้แก้ว	17,900	597,860.00				
20	ประจักษ์ศิลปาคม	18,990	634,266.00				
หมายเหตุ : 1. เกณฑ์การประเมินคปสอ. คิดเป้าหมายมูลค่ายาสมุนไพรที่ 10 เดือน ตามรอบการตรวจราชการ โดยเป้าหมายจังหวัดอุดรธานีเท่ากับ 40 ล้านบาท (125 ล้านบาทต่อเขตสุขภาพ) 2. ข้อมูลประชากรสิทธิ UC ปีงบประมาณ 2569 ณ พฤศจิกายน 2568= 1,178,671 คน (จากเว็บไซต์ สปสช.)							
วัตถุประสงค์		1. เพื่อส่งเสริมการใช้และเพิ่มการเข้าถึงยาสมุนไพรในหน่วยบริการสาธารณสุขของรัฐและเอกชน					
		2. เพื่อสร้างการรับรู้การใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ ให้เป็นที่ยอมรับให้กับบุคลากรทางการแพทย์และประชาชน					
เกณฑ์เป้าหมาย/วิธีการให้คะแนน		เกณฑ์/คะแนน	๑	๒	๓	๔	๕
		มูลค่ายาสมุนไพรที่ใช้ในสิทธิ UC (ครั้ง* คอรัซซ หน่วย เป็น บาท)	ต่ำกว่า ๓๙ % ของมูลค่ายาสมุนไพรตามเป้าหมายคปสอ.	๔๐-๕๙ % ของมูลค่ายาสมุนไพรตามเป้าหมายคปสอ.	๖๐-๗๙ % ของมูลค่ายาสมุนไพรตามเป้าหมายคปสอ.	๘๐-๙๙ % ของมูลค่ายาสมุนไพรตามเป้าหมายคปสอ.	≥ ๑๐๐ % ของมูลค่ายาสมุนไพรตามเป้าหมายคปสอ.
ประชากรกลุ่มเป้าหมาย		หน่วยบริการสาธารณสุขของรัฐที่มีการส่งจ่ายยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ					

วิธีการจัดเก็บข้อมูล	1. รวบรวมข้อมูลการส่งจ่ายยาสมุนไพรจากระบบสารสนเทศโรงพยาบาล (HIS) ของหน่วยบริการ 2. ส่งออกข้อมูลเข้าสู่ระบบ HDC กระทรวงสาธารณสุข เพื่อประมวลผลจำนวน (ครั้ง) และมูลค่า (ราคาขาย) การส่งจ่ายยาสมุนไพร
แหล่งข้อมูล	ระยะเวลาประเมินผล 1. ข้อมูลจากระบบสารสนเทศโรงพยาบาล (Hospital Information System) ใช้ข้อมูลตามแฟ้มและไฟล์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1.1 ข้อมูลแฟ้ม PERSON : HOSPCODE , PID , CID 1.2 ข้อมูลแฟ้ม SERVICE : HOSPCODE , SEQ , DATE SERV , INSTYPE 1.3 ข้อมูลแฟ้ม PROVIDER : PROVIDERTYPE 1.4 ข้อมูลแฟ้ม DRUG OPD : HOSPCODE , PID , SEQ , DIDSTD , AMOUNT, DRUGPRICE 2. ข้อมูลจากบริการข้อมูลเปิดเผยภาครัฐ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (OPEN Data by MOPH) รายงาน OPD-อันดับการใช้ยาสมุนไพร (s_ttm4) ผ่านเว็บไซต์ https://opendata.moph.go.th/
รายการข้อมูล 1	A = จำนวน (ครั้ง) ของผู้รับบริการที่ได้รับการส่งจ่ายยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ (สิทธิ UC)
รายการข้อมูล 2	B = จำนวนมูลค่าการส่งจ่าย (บาท) ของการส่งจ่ายยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ โดยคำนวณจากจำนวนครั้ง (สิทธิ UC) x อัตราจ่ายบาทต่อคอร์สการรักษา
สูตรคำนวณตัวชี้วัด	A x B หรือ จำนวนครั้ง (สิทธิ UC) x อัตราจ่ายบาทต่อคอร์สการรักษา
ระยะเวลาประเมินผล	รอบที่ 1 ไตรมาส 2 (ตุลาคม 2568 – มีนาคม 2569) : ใช้ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2569) รอบที่ 2 ไตรมาส 4 (ตุลาคม 2568 – กรกฎาคม 2569; 10 เดือน) : ใช้ข้อมูล ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2569)

เกณฑ์การประเมิน :

รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน	รอบ 9 เดือน	รอบ 12 เดือน
1. มีแผนการดำเนินงานเพื่อเพิ่มมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในหน่วยบริการให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่จังหวัดกำหนด โดยอ้างอิงร่างประกาศ สปสช. เรื่อง การจ่ายค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุข กรณีบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก พ.ศ. 2569	1. มีแผนการดำเนินงานเพื่อเพิ่มมูลค่าการใช้ยาสมุนไพรของทุกอำเภอ 2. มีการจัดหรือเข้าร่วมประชุม/อบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการสร้างความรอบรู้การใช้ยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ 3. พัฒนาระบบ HIS ให้มีฟังก์ชันสนับสนุนการส่งจ่ายยาสมุนไพร เช่น Pop-up รายการยาสมุนไพรพร้อมปริมาณที่เหมาะสม (ขั้นต่ำ- สูงสุด)	มูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติแต่ละคปสอ. ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของมูลค่าเป้าหมายรายอำเภอที่จังหวัดกำหนด (จังหวัดอุดรธานี ไม่น้อยกว่า 40 ล้านบาท)	มูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติในระบบบริการสุขภาพได้ตามเป้าหมายที่จังหวัดกำหนด (จังหวัดอุดรธานี ไม่น้อยกว่า 48 ล้านบาท)

วิธีการประเมินผล :	1. ใช้ข้อมูลประกอบจาก OPEN Data by MOPH รายงาน OPD-อันดับการใช้จ่ายยาสมุนไพร (s_ttm4) 2. ตรวจสอบความถูกต้องของรายการยาสมุนไพรที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ จากระหัสที่มาของยา ที่เป็นเลข 1 (หลักที่ 25) 3. ข้อมูลมูลค่า ซึ่งคำนวณจากจำนวนครั้งของการสั่งจ่ายยาสมุนไพร ในบัญชียาหลักแห่งชาติ x อัตราจ่ายบาทต่อคอร์สการรักษา 4. ตรวจสอบอัตราจ่ายต่อคอร์สของรายการยาสมุนไพรแต่ละชนิด ตาม QR Code ที่แนบ 					
เอกสารสนับสนุน :	1. รายงาน Quick Win รายไตรมาส 2. รายงานติดตามความก้าวหน้าโครงการ 3. รายงานการอบรมหรือประชุมสร้างความรอบรู้ด้านการใช้จ่ายยาสมุนไพร 4. รายงานตรวจราชการและนิเทศงานด้านแพทย์แผนไทย					
รายละเอียดข้อมูลพื้นฐาน	Baseline data	หน่วยวัด	ผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ พ.ศ.			
			2566	2567	2568	2569 (ไตรมาส 1)
	-	บาท	38 ลบ.	57 ลบ.	89 ลบ.	18 ลบ.
ผู้ให้ข้อมูลทางวิชาการ / ผู้ประสานงานตัวชี้วัด	1. นายสมชาย ชินวานิชย์เจริญ หัวหน้ากลุ่มงานการแพทย์แผนไทยฯ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี โทร. 081-5928780 2. นางรสมาลีน อินตายวง เกษัชกรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานการแพทย์แผนไทยฯ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี โทร. 087-4914251 3. นายสมลักษณ์ โพธิ์จันทร์ เจ้าพนักงานสาธารณสุขอาวุโส กลุ่มงานการแพทย์แผนไทยฯ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี โทร. 088-3408919 4. นายอภิวัฒน์ ทักโลวา แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ กลุ่มงานการแพทย์แผนไทยฯ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี โทร. 082-5355655					
หน่วยงานประเมินผลและจัดทำข้อมูล	กลุ่มงานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี					